

Proiect final

Programul FinTTT – Formarea personalului didactic din învățământul preuniversitar în domeniul financiar nebancar (FinTTT)

*„Asemănări și deosebiri între acțiuni și
obligațiuni”*

OPIS

Opis	Număr pagină
1. Proiect didactic	3
2. Schița lecției (Anexa 1)	10
3. Test predictiv (Anexa 2)	12
4. Barem test predictiv	14
5. Fișa de lucru 1 (Anexa 3)	15
6. Fișa de lucru 2 (Anexa 4)	16
7. Test 1 (Anexa 5)	18
8. Barem Test 1	19
9. Test 2 (Anexa 6)	20
10. Barem Test 2	21
11. Resurse materiale folosite	22

PROIECT DIDACTIC

Profesor:

Unitatea de învățământ:

Disciplina: Educație Economico - financiară

Clasa: a VIII-a; 1 oră pe săptămână în TC

Unitatea de învățare: Relația consumatorului cu instituțiile bancare și financiare nebancale

Tema / Subiectul: Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni

Tipul lecției: Lecție de predare-învățare

Obiectivul fundamental: Fixarea și sistematizarea cunoștințelor referitoare la tipurile piețe de capital și la tipurile de titluri de valoare (acțiuni și obligațiuni).

Competențe generale:

1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social
3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor, prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/ evenimente economico-financiare
- 3.2. Alegerea responsabilă a unor produse de economisire/ de creditare, a unor mijloace de plată prin compararea avantajelor și riscurilor acestora

Strategii didactice:

- a. **Metode și procedee didactice:** conversația euristică, studiul de caz, explicația, rezolvarea de probleme, algoritimizarea, Metoda „Mașina de făcut complimente”, dezbateră
- b. **Forme de organizare a activității:** frontal și pe echipe

Evaluarea:

- formativă

Resurse:

- Fișa de lucru 1
- Fișa de lucru 2
- Test 1
- Test 2
- schița lecției
- testul predictiv și baremul aferent acestuia
- videoproiector
- laptop
- flipchart

Etapele desfășurării lecției

1. Moment organizatoric
2. Actualizarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară
3. Anunțarea lecției noi și a competențelor
4. Desfășurarea lecției
5. Asigurarea feed-back-ului (Fixarea noilor cunoștințe)
6. Evaluarea cunoștințelor

Detaliere activități / exerciții:

Lecția debutează cu actualizarea cunoștințelor din lecția precedentă, prin formularea de răspunsuri la o serie de întrebări, după care se discută testul predictiv parcurs de elevi în ora anterioară. Testul are rolul de a identifica ce informații cunosc elevii referitoare la lecția „Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni”. Intrarea în subiectul lecției se face prin parcurgerea studiului de caz din Fișa de lucru 1, iar după prezentarea conținutului informațional, se rezolvă 2 exerciții din Fișa de lucru 2. Elevii își notează în caiete schița lecției, iar fixarea informațiilor se face prin metoda: „Mașina de făcut complimente”.

Bibliografie:

1. Barbu D., Dorin V-B, Mihai N., Mînză D., Neagu C.-L., *Educație socială – Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020
2. Bălan E.-L., Moise O., Hera V.-E., *Educație socială – Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020
3. Crivac G.-M., Grigore A., *Educație socială – Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Ars Libri, Costești, 2020
4. Cursuri FinTTT
5. Gavrilă I., Ghiță P.-T, Nițescu D, Popescu C., *Economie - Manual pentru clasa a XI-a*, Editura Economică, București, 2006

ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA DEPUȘĂ DE:		STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUARE
	profesor	Elevi	Metode	Mijloace	Organizare	
1. Moment organizatoric	- notez absenții ; - stabilesc climatul socio-afectiv necesar desfășurării lecției ; - anunț modul de desfășurare a lecției	- își pregătesc materialele necesare desfășurării lecției în bune condiții	Conversația euristică		Frontal	Observația activității și a comportamentului elevilor
2. Actualizarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară	- folosind întrebări, actualizez informațiile din lecția <i>Produse și servicii de asigurare</i> : 1. Ce este riscul? 2. Care sunt produsele și serviciile de asigurare? 3. Ce produse și servicii de asigurare se întâlnesc pe piața din România?	- elevii răspund la întrebările profesorului: 1. Riscul este posibilitatea de a suferi o pagubă sau un necaz. 2. Produsele și serviciile de asigurare sunt modalități de protecție în cazul unor pierderi cauzate de riscuri. 3. Produse de	Conversația euristică		Frontal	Formativă

		<p>asigurare - asigurarea de viață, de accidente, de boală, RCA, asigurarea obligatorie a locuinței, de răspundere civilă pentru autovehicule, de incendiu și calamități naturale, agricole, profesionale etc; Servicii de asigurare – de consultanță, de negociere a condițiilor polițelor de asigurare etc;</p>				
3. Anunțarea lecției noi și a	- anunț titlul noii lecții și competențele generale și	- elevii își notează pe caiete	Conversația euristică,	- testul predictiv și baremul	Frontal	Formativă

competențelor	specifice - proiectez testul predictiv parcurs de elevi la finalul orei anterioare (Anexa 3) și baremul aferent și se discută pe marginea acestuia	titlul lecției: <i>Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni</i> - elevii răspund la itemii din test și formulează întrebări dacă au neclarități	explicația	aferent acestuia - videoproiector, laptop		
4. Desfășurarea lecției	- împart clasa în 5 grupe și distribui fiecărei grupe fișa de lucru 1 - se prezintă conținutul lecției (Schița lecției) - împart fișa de lucru 2 (Anexa 4) pentru a oferi un model de calcul al cursului titlurilor de valoare	- elevii citesc studiul de caz și răspund la întrebări pe fișe - elevii notează ideile principale ale lecției - elevii citesc problemele de pe fișa de lucru 2	Conversația euristică, studiul de caz, explicația, rezolvarea de probleme, algoritmizarea	- fișe de lucru 1 și 2 - schița lecției	Frontal, pe grupe	Formativă
5. Asigurarea feed-back-ului (Fixarea noilor cunoștințe)	- folosiți metoda „ <i>Mașina de făcut complimente</i> ”, formează un grup de 6 voluntari. Primul voluntar va fi denumit „ <i>Acțiuni</i> ”, iar al doilea va fi	- elevii joacă rolurile primite - elevii adresează întrebări pentru	Metoda „ <i>Mașina de făcut complimente</i> ”,	- ecusoane cu denumirile rolurilor jucate: „ <i>Acțiuni</i> ”,	Frontal	Formativă

	<p>denumit „<i>Obligațiuni</i>”. Alți doi voluntari vor juca rolul celor două mașini – „<i>Mașina de făcut complimente</i>”, respectiv „<i>Mașina de făcut reproșuri</i>” – fiecare purtând un ecuson cu rolul jucat. Cei doi voluntari rămași vor nota complimentele și reproșurile pe tablă/flipchart. Ceilalți elevi vor avea rol de observatori. Cei doi voluntari („<i>Acțiuni</i>” și „<i>Obligațiuni</i>”) vor trece pe la fiecare mașină pentru a primi complimente/reproșuri, care apoi vor fi scrise pe tablă. La final, se va discuta cu toată clasa pornind de la complimentele/reproșurile înregistrate pe tablă/ flipchart despre avantajele și dezavantajele fiecăreia dintre titlurile de valoare analizate în lecție.</p>	a-și clarifica neînțelegerile	conversația, dezbateră	„ <i>Obligațiuni</i> ”, „ <i>Mașina de făcut complimente</i> ”, „ <i>Mașina de făcut reproșuri</i> ”.		
6. Evaluarea cunoștințelor	- împart clasa pe două numere: cei cu numărul 1 trebuie să rezolve testul 1 (ANEXA 5), iar cei cu numărul 2 trebuie să rezolve testul 2 (ANEXA 6)	- elevii rezolvă cerințele din testul 1 și testul 2	Conversația, rezolvarea de itemi	- catalog personal, testul 1 și 2	Frontal, Individual	Formativă, Test 1 și Test 2

	<ul style="list-style-type: none"> - verificăm răspunsurile împreună și apreciez contribuția elevilor la desfășurarea lecției - mulțumesc elevilor pentru colaborare					
--	---	--	--	--	--	--

SCHIȚA LECȚIEI

Piața de capital reprezintă piața financiară nebancaară ce oferă posibilitatea obținerii de câștiguri pe termen mediu și lung și asigură legătura dintre emitenții sau posesorii de titluri de valoare (acțiuni sau obligațiuni) și investitori (posesorii de economii).

Piața de capital cuprinde:

- piața primară – tip de piață de capital în care sunt puse la dispoziția investitorilor titlurile de valoare nou emise, cursul/prețul lor fiind egal cu valoarea lor nominală
- piața secundară – tip de piață în care se tranzacționează instrumentele financiare deja emise, deci titluri de valoare care nu se mai afla la prima tranzacționare, cursul/prețul lor fiind variabil, determinat de diferiți factori economici și extraeconomici

Valoare nominală este suma înscrisă pe titluri.

Tranzacțiile de cumpărare-vânzare se fac prin intermediari financiari autorizați (brokerei, dealeri sau traderi de investiții).

Cursul titlurilor de valoare se calculează după formula:

$$C = \frac{V}{d'}$$

C – cursul titlului de valoare;

d' – rata dobânzii;

V – venitul adus de titlul de valoare (dividend, în cazul acțiunii sau cupon, în cazul obligațiunii);

Titlurile de valoare sunt:

1. **Acțiunile** se caracterizează prin:
  - conferă deținătorului calitatea de proprietar asupra unei părți din capitalul companiei emitente
  - sunt nominative sau la purtător
  - oferă dreptul de a fi informat în legătură cu situația economico-financiară a firmei și de a participa la administrarea firmei
  - posesorul acțiunii are dreptul de a participa la luarea hotărârilor adoptate prin mecanismul votului
  - acționarul obține o parte din profitul net al societății pe acțiuni numită dividend, mărimea acestuia fiind variabilă deoarece depinde de mărimea profitului și de procentul de acțiuni deținute
  - sunt caracterizate printr-o valoare nominală
2. **Obligațiunile** se caracterizează prin:
  - sunt titluri de valoare care atestă angajarea unui împrumut pe termen mediu și lung
  - posesorul obligațiunii nu devine proprietar al societății, ci doar creditor
  - emitentul obligațiunii se obligă să ramburseze creditorului împrumutul într-un timp determinat și să-i plătească acestuia, pe toată durata, un venit ferm, numit cupon, indiferent de evoluția situației sale economice
  - sunt nominative și la purtător

- sunt titluri cu venit fix, deoarece cuponul este o cotă procentuală din valoarea nominală
- sunt plasamente cu risc redus

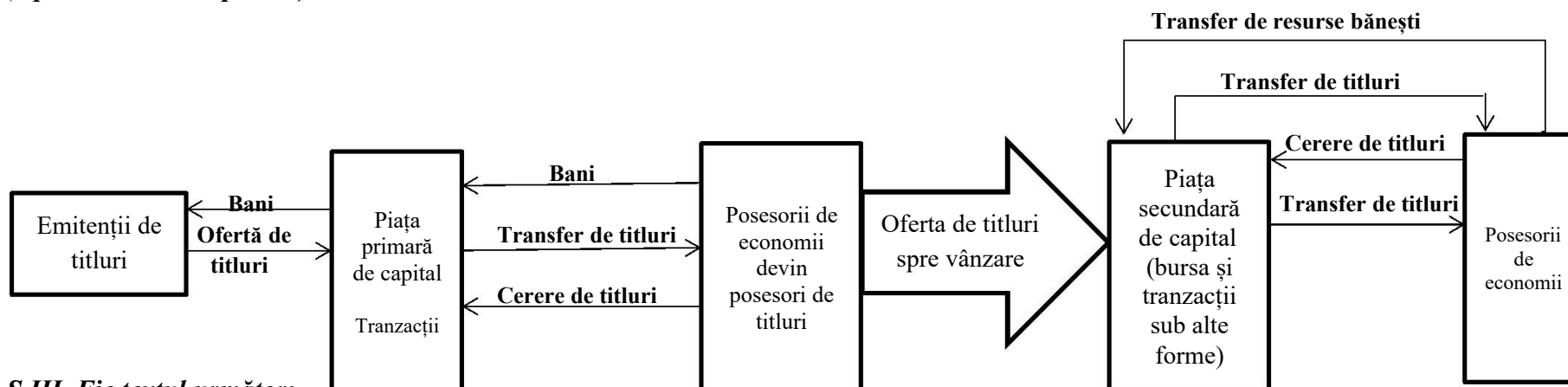
DATA..... ȘCOALA..... CLASA.....
NUME ȘI PRENUME.....

TEST PREDICTIV LA EDUCAȚIE ECONOMICĂ-FINANCIARĂ

SI. Completează enunțurile de mai jos: (2 puncte – 4 x 0.50 puncte)

1. Investitorul este cea persoană care deține fonduri bănești și urmărește .....
2. Economii reprezintă partea din venit care .....
3. Riscul este ....
4. Pensiile private se referă la contribuțiile .....

SII. Având în vedere schema următoare, identificați o deosebire și o asemănare între piața primară de capital și piața secundară de capital: (3 puncte – 2 x 1,5 puncte)

S III. Fie textul următor:

Instituțiile financiare sunt acele firme care le oferă oamenilor servicii care au legătură cu banii.

Există instituții financiare bancare și instituții financiare nebancare.

*Băncile oferă oamenilor mijloace moderne de economisire prin: **conturi de economii**, **depozite** și deschiderea unui **cont curent**.*

*De asemenea, există instituții care pot desfășura servicii pe trei planuri: **asigurări**, piața de capital, **pensii private**. Piața de capital este spațiul economic în care se efectuează tranzacții cu titluri de valoare sau active financiare, precum: **acțiunile**, **obligațiunile**, **titlurile de stat**.*

Marcați cu „X” în tabelul de mai jos, care dintre noțiunile subliniate fac referire la instituțiile financiare bancare și care la instituțiile financiare nebancare. *(4 puncte – 8 x 0.50 puncte)*

NOȚIUNI	INSTITUȚIILE FINANCIARE BANCARE	INSTITUȚIILE FINANCIARE NEBANCARE
conturi de economii		
depozite		
cont curent		
asigurări		
pensii private		
acțiunile		
obligațiunile		
titlurile de stat		

S IV. Realizează câte o propoziție cu sens cu următoarele cuvinte: (1 punct – 2 x 0.50 puncte)

a) broker

b) societate pe acțiuni

OFICIU: 1 PUNCT

TEST PREDICTIV LA EDUCAȚIE ECONOMICĂ-FINANCIARĂ BAREM

SI. 2 puncte – 4 x 0.50 puncte

1. Investitorul este acea persoană care deține fonduri bănești și urmărește *înmulțirea acestora prin tranzacții cu instituțiile financiare.*
2. Economii reprezintă partea din venit care *depășește consumul și este păstrată de agenții economici.*
3. Riscul este *posibilitatea de a ajunge într-o primejdie, de a avea de înfruntat un necaz sau de suportat o pagubă, este un pericol posibil.*
4. Pensiile private se referă la contribuțiile *salariaților la fonduri din care vor primi pensia, după încetarea perioadei active în muncă.*

SII. 2 puncte – 2 x 1 punct

Asemănare: Atât pe piața primară, cât și pe cea secundară se realizează tranzacții cu titluri de valoare între vânzătorii și cumpărătorii de titluri de valoare.

Deosebire: Pe piața primară se întâlnesc emitenții de titluri și posesorii de economii, iar pe piața secundară se întâlnesc posesorii de titluri și posesorii de economii.

S III. 4 puncte – 8 x 0.50 puncte

NOȚIUNI	INSTITUȚIILE FINANCIARE BANCARE	INSTITUȚIILE FINANCIARE NEBANCARE
conturi de economii	X	
depozite	X	
cont curent	X	
asigurări		X
pensii private		X
ațiunile		X
obligațiunile		X
titlurile de stat		X

S IV. 1 punct – 2 x 0.50 puncte (pentru fiecare propoziție construită corect)

OFICIU: 1 PUNCT

ANEXA 3

FIȘA DE LUCRU 1

STUDIU DE CAZ

Citiți studiul de caz următor:

*Maria și Marian sunt doi elevi din clasa a VIII-a A. În drum spre casă, Marian îi povestește Mariei cum tatăl său a luat legătura cu un broker cu intenția de a cumpăra acțiuni ale Firmei X, deoarece firma este foarte profitabilă și atunci ar obține dividende cu valoare substanțială. Și-ar dori și el să facă astfel de tranzacții la bursa de valori, pentru că tocmai a văzut filmul „**The Wolf of Wall Street**” și a fost impresionat de modul în care se poate face avere. Însă știe de la tatăl lui ca trebuie să ai minim 18 ani pentru a putea deveni investitor și să deții suma de bani pe care dorești să o plasezi pe piața de capital.*

Maria își amintește că au mai discutat cu altă ocazie și despre obligațiuni, dar nu înțelege care este diferența dintre acțiuni și obligațiuni. Marian îi spune că acțiunile sunt titluri de valoare ce oferă calitatea de proprietar deținătorului lor asupra unei părți din capitalul companiei emitente, în timp ce obligațiunile sunt titluri de valoare cu ajutorul cărora emitentul se împrumută de la deținătorul obligațiunilor și se obligă să plătească o dobândă și să restituie valoarea obligațiunilor la scadență.

Răspundeți la următoarele întrebări:

1. Care este vârsta minimă pentru a deveni investitor?
2. Pentru a deveni investitor este necesar să deții o anumită sumă de bani sau e nevoie doar de noroc?
3. Despre ce diferențe dintre acțiuni și obligațiuni povestește Marian?
4. De ce tatăl lui Marian dorește să investească în Firma X?
5. Acțiunile și obligațiunile pot fi achiziționate în mod direct de la firmele emitente?

ANEXA 4

FIȘA DE LUCRU 2

1. Capitalul social al unei societăți pe acțiuni este de 50.000.000 u.m., iar valoarea nominală a unei acțiuni este de 5.000 u.m. Un agent economic achiziționează 100 de acțiuni. Care va fi numărul de procente cu care participă la Adunarea Generală a Acționarilor?

2. Care este cursul unei obligațiuni, dacă venitul anual adus de obligațiune este 1.500 u.m., iar rata dobânzii este 30%?

FIȘA DE LUCRU 2

MODEL DE REZOLVARE A PROBLEMELOR

1. Capitalul social al unei societăți pe acțiuni este de 50.000.000 u.m., iar valoarea nominală a unei acțiuni este de 5.000 u.m. Un agent economic achiziționează 100 de acțiuni. Care va fi numărul de procente cu care participă la Adunarea Generală a Acționarilor?

REZOLVARE:

$$\frac{\text{Valoarea nominală a acțiunii achiziționate}}{\text{Capitalul social}} = \text{numărul de acțiuni ale firmei}$$

$$\frac{5.000 \cdot 100}{50.000.000} = 10.000 \text{ de acțiuni}$$

Dacă agentul economic achiziționează doar 100 de acțiuni din totalul de 10.000, atunci el va participa la Adunarea Generală a Acționarilor cu doar 1% din totalul acțiunilor.

$$\frac{100}{10.000} * 100 = 1\% \text{ din totalul acțiunilor}$$

2. Care este cursul unei obligațiuni, dacă venitul anula adus de obligațiune este 1.500 u.m., iar rata dobânzii este 30%?

$$C = \frac{V}{d'}$$

C – cursul titlului de valoare/valoarea nominală;

d' – rata dobânzii pe piața monetară;

V – venitul adus de titlul de valoare, cupon, dobânda obligațiunii;

REZOLVARE:

$$C = \frac{V}{d'}$$

$$C = \frac{1.500}{0,30} = 5.000 \text{ u.m.}$$

ANEXA 5

DATA.....

ȘCOALA..... **CLASA**.....

NUME ȘI PRENUME.....

TEST 1

Marcați, în tabelul de mai jos, în dreptul fiecărei afirmații dacă aceasta exprimă un avantaj sau un dezavantaj:

Nr. crt.	Enunțuri despre acțiuni și obligațiuni	Avantaj	Dezavantaj
1.	Investițiile în acțiuni au un potențial mai mare de câștig decât în cazul obligațiunilor	X	
2.	Investițiile în acțiuni oferă dreptul de a fi informat în legătură cu situația economico-financiară a firmei		
3.	Investițiile în acțiuni au un grad mai ridicat de risc decât obligațiunile, existând riscul de a pierde investiția făcută		
4.	Deținerea de obligațiuni nu permite posesorului să-și exprime opinia cu privire la modul în care este condusă compania		
5.	Deținerea de acțiuni presupune și dreptul de a obține o parte din profitul societății sub formă de dividende		
6.	După ce au fost cumpărate, prețul acțiunilor poate scădea		
7.	Proprietarul de acțiuni nu primește dividende atunci când firma nu realizează profit		
8.	Posesorul obligațiunii obține o dobândă fixă, plătită în mod obligatoriu de emitent sub forma cuponului		
9.	Acționarul are dreptul de a participa la controlul gestiunii firmei		

9 x 1 punct = 9 puncte

Oficiu: 1 punct

TEST 1

BAREM:

Nr. crt.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Avantaj	X	X			X			X	X
Dezavantaj			X	X		X	X		

ANEXA 6

DATA.....

ȘCOALA..... **CLASA**.....

NUME ȘI PRENUME.....

TEST 2

1. Stabiliți valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri: *(4 X 1 punct = 4 puncte)*

- a) Pe piața financiară secundară se tranzacționează titluri nou emise.
- b) Dividendul este un venit variabil.
- c) Acțiunea se deosebește de obligațiune, deoarece acțiunea este un titlu de proprietate, iar obligațiunea este un titlu de credit.
- d) La cumpărarea unei obligațiuni, datoriile cumpărătorului cresc.

2. O obligațiune are o valoare nominală de 150 u.m. și o rată a dobânzii de 5%. Care este valoarea cursului acestei obligațiuni dacă rata dobânzii crește la 10%? *(5 puncte)*

Oficiu: 1 punct

TEST 2 BAREM

1.

Număr enunț	1	2	3	4
Valoarea de adevăr	F	A	A	F

2.

$$C = \frac{V}{d'}$$

C – cursul titlului de valoare/valoarea nominală;

d' – rata dobânzii pe piața monetară;

V – venitul adus de titlul de valoare, cupon, dobânda obligațiunii;

$$C_0 = \frac{C^*}{d^*}$$

$$V = 150 * \frac{C^*}{d^*} = 7,5 \text{ u.m.}$$

$$C_1 = \frac{C^*}{d^*}$$

$$C_1 = \frac{271,5 * C^*}{d^*} = 75 \text{ u.m.}$$

RESURSE MATERIALE FOLOSITE

- 1. Test predictiv**
- 2. Fișele de lucru 1 și 2**
- 3. Testele 1 și 2**
- 4. Laptop**
- 5. Videoproiector**
- 6. Flipchart**